

# Jaarverslag 2018

## **Inleiding**

Het jaarverslag van 2018 is een overzicht van de activiteiten en veranderingen bij Zwanger in Brussel.

## **Visie**

Vroedvrouwenpraktijk Zwanger in Brussel wil de natuurlijke benadering en een bewuste beleving van zwangerschap en bevalling bevorderen in Brussel en omgeving. Dit doet zij door het informeren en begeleiden van toekomstige ouders over (thuis)bevallen op een manier die zij verkiezen en waar optimale gezondheid van moeder en kind steeds centraal staan.

## **Veranderingen in 2018**

In 2018 bleef ons team redelijk stabiel. Hanne startte met het begeleiden van bevallingen, Sarah kwam ons vanaf augustus versterken en Chloé nam afscheid van onze praktijk omdat ze naar Gent verhuisde. In september kregen we dankzij de geboorte van het zontje van Arlind ook een extra mascotte.

Naast de activiteiten van de vroedvrouwen bood de praktijkruimte ook in 2018 onderdak aan onze verschillende partners. An-Sofie is ondertussen goed gekend als Broedvrouw bij Zwanger in Brussel. Vrouwen/koppels kunnen zowel pre- als postnataal bij haar terecht voor emotionele en psychologische ondersteuning. Ook An Roobaert, osteopaat, en Annelies Espeel, acupuncturist, maakten gebruik van onze praktijkruimtes.

Myriam gaf als vrijwilliger informatie rond het dragen van je baby in een draagdoek en Karolien nam de workshops pre- en postnatale yoga over van Chloé.

In 2018 werd onze wekelijkse moedergroep Babyboost met succes voortgezet. We startten ook een groep op in Elsene. Myriam was telkens aanwezig om de gesprekken mee te sturen en vragen te beantwoorden samen met een vroedvrouw. Dit doet ze als werknemer van Huis van het kind. De thema's gingen voornamelijk over borstvoedingsondersteuning, gelijkgestemden ontmoeten, combinatie borstvoeding en werken, combinatie borstvoeding en crèche, enz.

Ook in 2018 volgden we de good practice aanbevelingen en behielden zo het logo. Deze aanbevelingen werden opgesteld op basis van wetenschappelijk onderzoek naar aanleiding van het kort ziekenhuisverblijf.



## Verantwoording

Dit is een onafhankelijk verslag van het werk van Zwanger in Brussel. Het is de bedoeling om ons, onze partners, huidige en toekomstige zwangeren een cijfermatig inzicht te geven in wat we goed doen en waar we meer aan moeten werken. Tenslotte kunnen we enkel verbeteren wat we doen als we een idee hebben hoe we het nu doen.

Suggesties, aanbevelingen en opmerkingen zijn dan ook van harte welkom.

Hieronder is een verslag van de activiteiten van Zwanger in Brussel in 2018. Er is een onderverdeling gemaakt tussen zwangerschap, arbeid en bevalling en kraamperiode.

## Zwangerschap

### Begeleiding tijdens de zwangerschap

In 2018 kwamen **254** zwangere vrouwen minstens eenmaal bij ons langs om meer informatie te krijgen over onze praktijk. Een deel hiervan wou de zwangerschap laten opvolgen door Zwanger in Brussel, een ander deel kwam zich al aanmelden voor postnatale hulp in het kader van het verkort ziekenhuisverblijf.

Niet iedere zwangere mocht met de vroedvrouw bevallen. Door een risicoselectie werden er enkele vrouwen tijdens de zwangerschap doorgestuurd naar de gynaecoloog. Vaak bleven ze ook naar de vroedvrouw komen om hun behoefte aan voorlichting of een 'normalisatie' van de zwangerschap te bevredigen. Het is zeer waardevol voor deze vrouwen/koppels dat de combinatie van voedvrouw en gynaecoloog kan.

Dit zijn enkele verklaringen voor het grote verschil tussen het aantal aanmeldingen en het aantal bevallingen:

- enkel een kennismaking
- informatie en opstellen dossier voor postnatale zorg
- medische complicaties
- miskraam
- verhuizen

## Arbeid/bevalling

### Begeleiding tijdens de arbeid en bevalling

**1** vrouw deed een beroep op Zwanger in Brussel om haar arbeid thuis te begeleiden voordat ze naar het ziekenhuis ging om daar te bevallen met de gynaecoloog. We hebben in 2018 bewust gekozen om deze optie niet meer actief te promoten en enkel op vraag van de vrouw binnen het team te bespreken.

In 2018 waren er **88** (35% van het totaal aantal aanmeldingen) vrouwen die met Zwanger in Brussel hun arbeid gestart zijn. In het totaal zijn er **66** (75% van de vrouwen die met ons wouden bevallen) vrouwen effectief met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel bevallen.

**32** (36% van de geplande bevallingen) van hen beviel thuis; **34** (39%) vrouwen bevallen in het ziekenhuis met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel. 32 van hen beviel van hun eerste kindje en 34 vrouwen hadden al één of meerdere kinderen.

Uiteindelijk werden er **22** (25% van de geplande bevallingen) vrouwen in arbeid doorgestuurd naar de gynaecoloog.

Reden doorverwijzing tijdens de partus:

- 10 voor pijnstilling (epidurale verdoving)
- 3 meconiaal vruchtwater
- 6 niet vorderende ontsluiting
- 2 langdurig gebroken vliezen (>24u)
- 1 dwarsligging

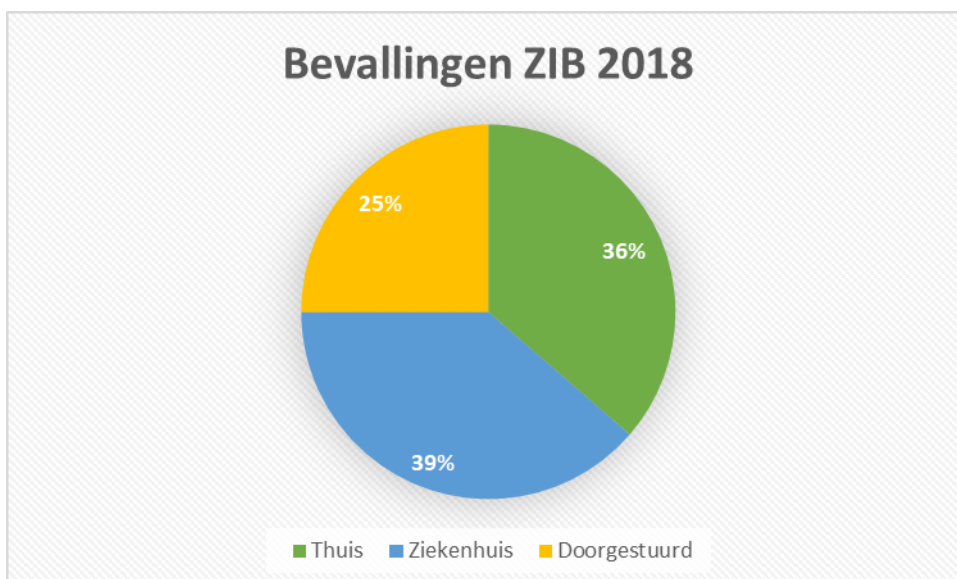
**75%** van onze zwangere vrouwen die de arbeid met ons startten beviel met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel!

Van de vrouwen die werden doorverwezen kregen uiteindelijk 4 vrouwen een sectio en 5 vrouwen een kunstverlossing.

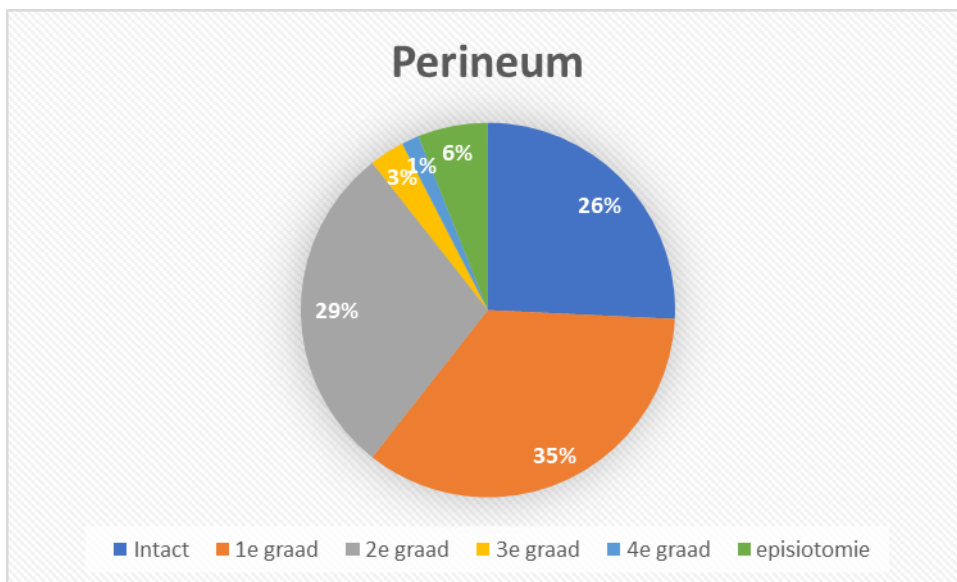
Van de 22 vrouwen die werden doorverwezen in arbeid bevallen er 16 van hun eerste kindje en 8 vrouwen startten hun arbeid met de wens om thuis te bevallen. Bij de overige 14 was het de bedoeling om met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel in het ziekenhuis te bevallen.

We hebben in het jaar 2017 ook 5 vrouwen begeleid tijdens de arbeid die omwille van een medische reden in de 2<sup>e</sup> lijn moesten bevallen. Zij kozen ervoor om toch een gekende vroedvrouw extra mee te nemen naar het ziekenhuis ter ondersteuning.

Hieronder een grafiek rond onze bevallingen.

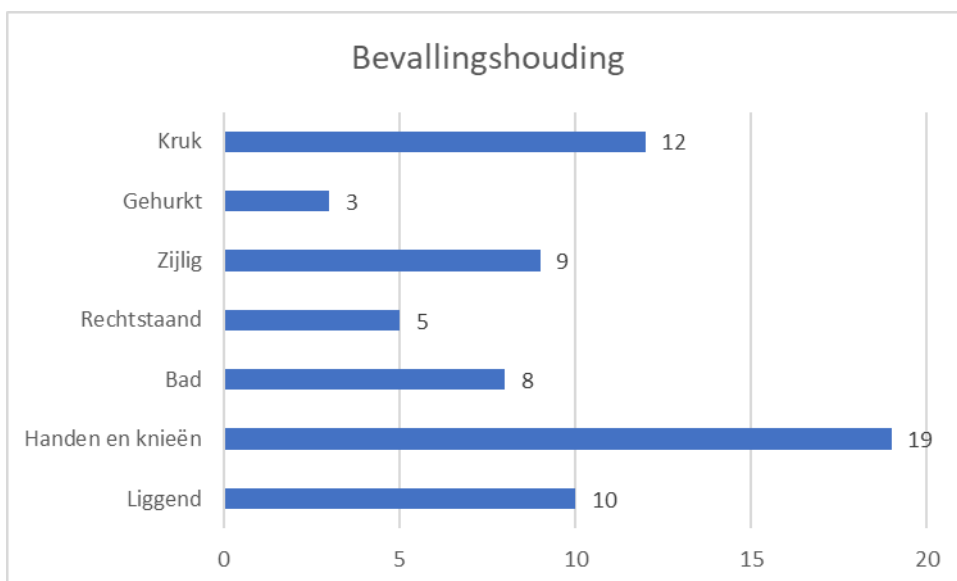


17 (26%) van de vrouwen die met Zwanger in Brussel in de eerste lijn bevielen hadden een gaaf perineum. 23 vrouwen (35%) hadden een eerste graads ruptuur en 19 vrouwen (29%) had een tweede graads ruptuur. 2 vrouwen (3%) hadden een 3<sup>e</sup> graads ruptuur en voor het eerst in enkele jaren hebben we ook een 4<sup>e</sup> graads ruptuur gehad (1%). Er zijn dit jaar ook 4 episiotomies (6%) geplaatst, wat ook meer is dan we gewoon zijn.



Bij 54 (82%) vrouwen hanteerden we een spontaan beleid tijdens de placentaire fase en bij 12 (18%) vrouwen een actief beleid. 1 (1,5%) vrouw kreeg een manuele revisie van de placenta na een fysiologische bevalling.

Ook de houding van de bevalling werd dit jaar genoteerd:



57 baby's hadden een geboortegewicht tussen 2,5 en 4kg. 8 baby's wogen meer dan 4kg en 1 baby minder dan 2,5kg.

## **Kraamperiode**

In 2018 deden we **1564** postnatale consultaties, zowel bij de mensen thuis als in de praktijk.

Van de vrouwen die met een vroedvrouw van Zwanger in Brussel zijn bevallen is 100% gestart met borstvoeding. Vanaf volgend jaar nemen we de duur van de borstvoedingsperiode ook mee op in ons jaarverslag!

## **Groepen**

We hebben dit jaar 10 inforeeksen georganiseerd en 2 reeksen HypnoBirthing. In het totaal hebben 55 koppels (49+6) een reeks gevolgd ter prenatale voorbereiding.

We organiseerden 45 keer onze moedergroep Babyboost en ondersteunden hierdoor 116 unieke moeders.

Verder werden er nog 4 infomomenten rond herbruikbare luiers georganiseerd door Doekjes en Broekjes.

## **Reflecties**

Zoals elk jaar hebben we ook in 2018 onze consultaties en bevallingen geteld en bekeken. We vinden het belangrijk om dit te evalueren en zo te kunnen groeien als praktijk. De meeste resultaten liggen in dezelfde lijn als voorgaande jaren. Het aantal bevallingen ligt iets lager dan in 2017, maar we zagen meer gezinnen postnataal. Waarschijnlijk is dit het gevolg van de oprichting van ons Baby in Brussel-team.

Van de vrouwen die met ons de bevalling startten, heeft uiteindelijk 11% voor een epidurale verdoving gekozen. Inleidingen en complicaties tijdens de zwangerschap en hun percentage epidurale verdovingen zijn hier niet mee opgenomen. Er kan dus nooit een goede vergelijking zijn met het Vlaamse cijfer (70,3% in 2016). Toch is het interessant om zich af te vragen hoe het komt dat er zo'n groot verschil is tussen deze twee cijfers. De laatste aanbevelingen van de WHO rond bevallingen sluiten alleszins aan bij onze visie. Namelijk: de natuur zo veel mogelijk zijn eigen gang laten gaan zonder interventies, vrouwen tijd geven en het vertrouwen in hun eigen kunnen versterken!

Bij Zwanger in Brussel beviel 75% van de vrouwen op eigen kracht in 2018. En daar zijn we zeer trots op!

([https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/SPE\\_Evaluatierapport%202017\\_DEFINITIEF.pdf](https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/SPE_Evaluatierapport%202017_DEFINITIEF.pdf))